

Historisch Dordrecht Stadswandeling

Lengte: 6,0 km
Start- en eindpunt:
VVV Dordrecht, Spuiboulevard 99
Duur: 180 minuten

Eendoordeel wandeling,
horecagelegenheid en
mindervalidentoilet:

6

Er kan zoveel meer dan je denkt

Deze wandeling voert langs de mooiste plekjes van Dordrecht; Hollands oudste stad. Een uitgebreidere beschrijving van de bezienswaardigheden langs deze route is via de VVV verkrijgbaar. **Let op: Onze testers kwamen geregeld situaties tegen die uitdagend zijn voor een rolstoel. Deze zijn in de beschrijving gemarkeerd.**

Bezienswaardigheden langs de route:

1. De wandeling start bij **VVV Dordrecht**. Verlaat het gebouw en ga linksaf over het voetpad langs de Spuihaven. De huidige Spuihaven is de vroegere stadsgrens. Aan de rechterhand zijn nog steeds restanten van de oude stadsmuur te zien: de Beulstoren.
2. Steek aan het einde van de Spuihaven de weg over en ga rechtdoor naar Vest. Let op: ter hoogte van nummer 195 is de stoep slecht. **Let op: de weg is smal en er zijn veel obstakels.** Neem de 1^e straat links. Aan de rechterhand bevindt zich **het Regenten of Lenghenhof**. Het in de poort aangebrachte bordje 'Verboden toegang voor onbevoegden' geldt niet voor geïnteresseerde bezoekers. Tegenover de toegangspoort, in het oudste deel van het hof, is de Regentenkamer te herkennen aan de houten luiken. De Lenghenhof heeft alleen vrouwelijke bewoners.

Verlaat het 1^e deel van het hofje door het poortje links achterin. Ga rechtsaf het gangetje in en sla linksaf. Dit is de Vriesestraat. We kregen als tip dat het beter is om de route aan de andere kant van de straat te vervolgen. Links staat het moderne beeld van **Maria Roosen**. De spiegelbollen vormen de Dordtse schilder Aelbert Cuij (1620-1691). Naast het pand van Distilleerderij Rutte staat een mooi pandje met een echte Dordtse trapgevel uit 1777.

3. Vervolg de route naar rechts. Ga aan het eind van de Vriesestraat linksaf naar Vest. Ga vervolgens met de bocht mee naar links en steek over naar de 1^e straat aan de rechterkant: de Museumstraat. Rechts op nr. 56 bevindt zich de mooie **Arend Maartenszhof**. De hof is opgericht voor behoeftige vrouwen en weduwen van soldaten die voor het vaderland waren gesneuveld.

Verlaat het Arend Maartenszhof door de poort en ga rechtsaf om de route door de Museumstraat te vervolgen. De panden op nr. 50 en 468 hebben bijzondere gevels. Aan de andere kant van de straat staat een kerk, gebouwd in 1885 naar ontwerp van Arie Schmidt, de grootvader van Annie M.G. Schmidt.

4. **Het Dordrechts Museum** ligt iets verderop in de Museumstraat. Het museum biedt een verzameling Nederlandse stillevens, landschappen en portretten van Dordtse kunstenaars uit de 17^e eeuw en diverse schilderijen van schilders van de Haagsche- en Amsterdamse School.
5. Sla, met het museum aan de rechterhand, linksaf Eendstraat in. Ga aan het einde rechtsaf naar Augustijnenkamp, welke een mooie doorkijk geeft op de Steegoversloot. Aan de overzijde van de Steegoversloot staat het statige pand **Doelsteyn**. In 1657 liet Cornelis Vaens dit reusachtige huis bouwen. Hoewel schatrijk geworden door een huwelijk met Agatha Driesman, moest Vaens soms een greep in de stadskas doen om zijn droomhuis te laten bouwen. Tien jaar na de bouw stierf hij straatarm!

Ga voorbij de rechtbank links door een poortje met het opschrift 1572 en ga Het Hof van Nederland op. Omstreeks 1275 werd hier een klooster van Augustijnen gesticht. Na een brand is het hele **Hofcomplex** in Renaissancestijl herbouwd. In de Statenzaal

werd in 1572 de Eerste Vrije Statenvergadering gehouden en Prins Willem van Oranje als enige stadhouder erkend. Dat was het begin van de onafhankelijke Republiek der Nederlanden.

Let op: bij het Hof van Nederland is een trap, wie gebruik maakt van een rolstoel moet omrijden en door een poortje ongeveer 300 m terug alsnog naar de route rijden.

Verlaat Het Hof van Nederland en ga rechtdoor de Hofstraat in, een pittoresk straatje met prachtige gerestaureerde panden met bijzondere gevelsteentjes. Aan de rechterhand, voorbij de Statenschool staat het gerestaureerde poortje van het voormalige Oude Vrouwenhuis dat vroeger aan het Begijnhof stond. Naast het poortje staat op de hoek het huis **De Berckepoort**, waar veel belangrijke personen, waaronder de Hertog van Alva, de Graaf van Leicester en Prins Willem van Oranje logeerden bij hun bezoek aan de stad.

6. Ga nu rechtsaf de Nieuwstraat in en ga aan het einde rechtsaf de Voorstraat in en vervolg de route door de Voorstraat. De Voorstraat was de oorspronkelijke waterkering van de binnenstad en vervult deze functie nog steeds. Aan de zijstraten die (behalve de Vriesestraat) sterk oplopen naar de Voorstraat is dit goed te zien. Bekijk ook de mooie gevels op nr. 178 en 170. Let op: onze tester moest hier door obstakels op de stoep de openbare weg nemen. Dit leverde een gevaarlijke situatie op! Ga linksaf naar de Nieuwbrug. De **Nieuwbrug** is een mooie 19de-eeuwse brug en een van de vroegste gietijzeren exemplaren. Let op: de stoep is erg smal.

7. Ga vervolgens rechtsaf de Wijnstraat in. Deze straat herinnert aan de welvarende wijnhandel. Nummer 127 is het stamhuis van de Dordtse burgemeestersfamilie Van Beveren. De drie broers Van Belveren zouden een weddenschap zijn aangegaan wie de meest aanstootgevende gevelversiering kon plaatsen. Door het naakte jongetje op de gevel van nummer 123/125 kreeg dit huis de naam De Onbeschaamde. Aan het eind van de Wijnstraat ligt de **Groothoofdspoort** (naast Bellevue Groothoofd Hotel Culinair). Deze is oorspronkelijk gebouwd tussen 1440 en 1450. Rond 1617 is een nieuwe renaissancepoort om de oude heen gebouwd. In 1692 is de toren vervangen door een koepel. Het wapen van Dordrecht wordt vastgehouden door twee griffioenen.

Ga door de poort en geniet van het prachtige uitzicht over het rivierenknooppunt. De Oude Maas, Noord en Beneden Merwede vloeien hier samen. Ga linksaf langs de rivier richting Kuipershaven. Steek de Damiatebrug over naar de Wolwevershaven. Let op: de Damiatebrug is erg stijl, zeker voor een handbewogen rolstoel.

8. Achter de gevel van het monumentale pand aan de Wolwevershaven 9 bevindt zich **Het Dordts Patriciershuis** – Museum aan de Maas. Dit museum geeft een uniek beeld van het leven van de gegoede burgerij in de 18^e eeuw. Vervolg de route over de Wolwevershaven en bekijk het mooie pakhuis met de rode luiken op nr. 30. Ga aan het einde van de Wolwevershaven linksaf Vlak op. Hoog op het grootste pand staat Vader Tijd afgebeeld met op zijn hoofd een zandloper. Op de vleugels links en rechts van de zandloper zijn een vleermuis (staat symbool voor nacht) en een adelaar (symboliseert de dag). Ga rechtsaf de hoek om naar Nieuwe Haven en ga verder langs de mooie haven met vele jachten en plezierboten.
9. Museum 40-45 op nummer 28 geeft een indruk van het wel en wee van de Drechtstreek in de oorlogsjaren. In het statige pand ernaast is **Museum Huis van**

Gijn gevestigd. Deze voormalige patriciërswooning toont het leven van bankier, jurist en verzamelaar Simon van Gijn in o.a. een collectie kunstwerken, tafelzilver en antiek speelgoed. Ga verder op de Nieuwe Haven in de richting van de Grote Kerk. Nummer 38 is het geboortehuis van de schrijfster Top Naeff. Vervolg de route en ga de Engelenburgerbrug over. Ga rechtsaf de Korte Engelenburgerkade op.

10. Op nummer 18 staat nog een **woonhuis van de familie Van Beveren**. De voorgevel vertoont overeenkomsten met het huis De Onbeschaamde aan de Wijnstraat. Boven de gevel de inbreng van broer Willem aan de weddenschap van de broers Van Beveren: innig verstrengelde Tritons. De inbreng van broer Ernest was zo aanstootgevend dat de gemeente deze direct heeft laten verwijderen. Ga door de Catharijnepoort en dan linksaf de Hooikade op. Ga aan het einde van de Hooikade linksaf de Mazelaarsstraat in tot de Grote Kerk.
11. De toren van de **Grote Kerk** staat enorm uit het lood(bijna 2 meter) en staat daarmee zelfs schever dan de beroemde Toren van Pisa. De toren had eigenlijk een spits moeten krijgen. Tijdens de bouw traden echter zulke verzakkingen op dat het een stompe toren gebleven is. De beiaard telt 67 klokken en is de grootste en zwaarste van Europa. Het interieur van de kerk is zeker de moeite waard. Aan de voet van de toren staat het Rotterdamhuis. Dit huis stond eerst in Rotterdam, maar moest verdwijnen. Het werd steen voor steen afgebroken en hier weer opgebouwd.
12. Ga aan het eind van de Mazelaarsstraat rechtsaf de Leuvebrug over langs het brugwachtershuisje. Ga vervolgens rechtdoor richting Prinsenstraat en dan rechtsaf de Kalkstraat in. Aan de linkerhand ligt **de Kalkhaven**, die vroeger gebruikt werd door aanmerende kalkschepen. Tegenwoordig is dit de enige binnenhaven van Dordrecht die nog gebruikt wordt door binnenvaartschepen. Ga aan het einde rechtsaf de Binnen Kalkhaven in en sla vervolgens rechtsaf de Bomkade op. Loop de Bomkade uit tot aan de Leuvebrug en vervolg de route rechts langs de kerk over de Pottenkade. Ga aan het eind rechtsaf de Grotekerksbuurt in. Op nummer 21 herinnert de gevelsteen aan het geboortehuis van wellicht de meest beroemde Dordtenaren: staatsman Johan de Witt en zijn broer Cornelis.
13. De geschiedenis van **het Stadhuis** begint in 1383, toen het gebouw diende als overdekte markthal. In 1544 koos het stadsbestuur het als zetel. Tussen 1835 en 1845 werd het grondig verbouwd en voorzien van een neoclassicistische gevel. Vervolg de route en ga verder op de Grotekerksbuurt, die overloopt in de Groenmarkt. Links ligt het aardige winkelstraatje de Vleeshouwersstraat, waar vroeger minder gefortuneerde slagers woonden. De rijkere woonden aan de groenmarkt. Iets verder aan de rechterzijde ligt de Visbrug met het standbeeld van de gebroeders De Witt.
14. Ga verder over de Groenmarkt. Huis De Sleutel is herkenbaar aan de rode luiken, gebouwd door de toenmalige eigenaar van brouwerij De Sleutel. Dit pand was oorspronkelijk veel dieper. Aan de achterkant (Varkensmarkt) was de brouwerij gevestigd. Het naastgelegen steegje leidt naar de huidige stadsbrouwerij waar op ambachtelijke wijze het Dordtse Schapenkopjesbier wordt gebrouwen. Vervolg de Groenmarkt, deze gaat over in de Wijnstraat. Neem de eerste rechts en ga over de **Wijnbrug**. Dit is het vertrekpunt van de rondvaartboten die door de historische havens van Dordrecht varen. Steek de Voorstraat over naar de Nieuwstraat.

15. De Nieuwstraat komt uit op het moderne **Statenplein**. Op dit plein sprak de jarige Koning Willem-Alexander in 2015 de hartelijke woorden : “Hoe dichterbij Dordt, hoe mooier het wordt”. Steek het plein schuin over naar rechts langs de winkels en ga linksaf de Vriesestraat in.
16. Op Vriesestraat nummer 100 is het oudste Hofje van Dordrecht. Het Van Slingelandtshof werd gesticht in 1542. De steen boven de ingang vermeldt het stichtingsjaar 1519. Mogelijk stonden er toen al een paar huisjes, die in 1542 werden verbouwd en samengevoegd tot een armevrouwenhof. Verderop is Distilleerderij Rutte. Ga hier rechtsaf de Lenghenstraat in en aan het eind links naar de Johan de Wittstraat.
17. Op nummer 2 staat het gebouw van de voormalige Spaarbank. De Spaarbank was een idee van een predikant die voor de ‘vorming, verbetering en beschaving van het volk’ stond en met name voor de arbeidersklasse. Het pand is gebouwd met het idee de status van de spaarbank zichtbaar te maken. Vandaar de bouwstijl die elementen van verschillende stijlen/stromingen combineert. Ga langs het bankgebouw en rechtsaf langs de Spuihaven naar het eindpunt bij de VVV.

Rolstoelvriendelijke horecagelegenheden met toilet

Volgens de VVV zijn langs de route diverse horecalocaties, waarbij museumrestaurant Art & Dining rolstoeltoegankelijk is en een mindervalidentoilet heeft. Ook de VVV, restaurant Post, Het Magazijn, fietsenstalling Statenplein, Mac Donalds en lunchroom Den Witte Haen zouden beschikken over een mindervalidentoilet. Deze zijn echter niet getest!

Parkeergelegenheid

Op 150meter van de VVV (start- en eindpunt van de route) ligt parkeergarage Veemarkt. Het is echter niet bekend of deze garage beschikt over mindervalidenparkeerplaatsen.